PETYCJA

do Prezesów Wojewódzkich Sądów Administracyjnych w Polsce w sprawie systemowego problemu w orzecznictwie dotyczącym odpłatności za pobyt w DPS**

Nadawca:

„[…]“

dnia **26.07.2026 r.**

Adresaci (wysyłka zbiorowa — PREZESI WSA):

1. **Prezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie** ul. Jasna 2/4, 00-013 Warszawa
2. **Prezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie** ul. Rakowicka 10, 31-511 Kraków
3. **Prezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku** al. Zwycięstwa 16/17, 80-219 Gdańsk
4. **Prezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu** ul. Ratajczaka 10/12, 61-815 Poznań
5. **Prezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu** ul. Św. Mikołaja 78/79, 50-126 Wrocław
6. **Prezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach** ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego 2, 44-101 Gliwice
7. **Prezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie** ul. Kraszewskiego 4, 35-016 Rzeszów
8. **Prezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku** ul. H. Sienkiewicza 84, 15-005 Białystok
9. **Prezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie** ul. Emilii Plater 1, 10-562 Olsztyn
10. **Prezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie** ul. Staromłyńska 10, 70-561 Szczecin
11. **Prezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach** ul. Prosta 10, 25-366 Kielce
12. **Prezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu** ul. Kośnego 70, 45-372 Opole
13. **Prezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi** ul. Piotrkowska 135, 90-434 Łódź
14. **Prezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie** ul. M. Curie-Skłodowskiej 40, 20-029 Lublin
15. **Prezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim** ul. Dąbrowskiego 13, 66-400 Gorzów Wielkopolski

PETYCJA

Szanowni Państwo Prezesi,

na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy o petycjach zwracam się z uprzejmą prośbą o podjęcie działań analitycznych i sygnalizacyjnych dotyczących **systemowego problemu w orzecznictwie Wojewódzkich Sądów Administracyjnych oraz Naczelnego Sądu Administracyjnego** w sprawach odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej.

Petycja dotyczy **błędnej, utrwalonej od lat wykładni art. 61 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej**, która prowadzi do:

- pomijania zstępnych pierwszego stopnia,
- obciążania wnuków, którzy nie występują w **art. 61 ust. 1 u.p.s.,**
- stosowania argumentacji alimentacyjnej w postępowaniu administracyjnym,
- nielegalnego rozszerzania katalogu osób zobowiązanych,
- ignorowania przepisów ustrojowych: **art. 1, art. 2 i art. 3 u.p.s.,**
- pomijania wykładni **MPiPS SPS 023 419/08**,
- pomijania stanowiska **Komisji Europejskiej z 2026 r**.

I. Istota problemu

Art. 61 ust. 2 u.p.s. jest od lat interpretowany odwrotnie niż wynika to z jego treści i funkcji. Przepis ten:

- **nie ustala osoby zobowiązanej**,
- **nie ustala wysokości opłaty**,
- **nie jest taryfikatorem alimentacyjnym**,
- **nie może być stosowany jak Kodeks rodzinny i opiekuńczy**.

Jego jedyną funkcją jest **ochrona rodziny osoby zobowiązanej przed pogorszeniem sytuacji życiowej**.

W praktyce jednak jest traktowany jak „taryfikator alimentacyjny”, co prowadzi do stosowania logiki prawa rodzinnego w postępowaniu administracyjnym — mimo że ustawa o pomocy społecznej jest ustawą **publicznoprawną**.

II. Skutki błędnej wykładni

W orzecznictwie pojawiają się rozstrzygnięcia, w których:

- pomija się syna mieszkanki DPS,
- obciąża się wnuka,
- uzasadnienie opiera się na „powinności rodzinnej”,
- nie analizuje się **art. 1–3 u.p.s.,**

- nie bada się realnych możliwości finansowych rodziny (**art. 103 ust. 2 u.p.s.),**
- stosuje się kryteria dochodowe jak w zasiłkach.

Przykładem błędnej wykładni jest wyrok NSA z dnia **30 kwietnia 2024 r., sygn. I OSK 1375/22**, w którym utrzymano obciążenie wnuka mimo żyjącego syna mieszkanki DPS.

Warto podkreślić, że:

- **wnuk nie występuje w ustawie o pomocy społecznej jako osoba zobowiązana**,
- **katalog osób zobowiązanych z art. 61 ust. 1 u.p.s. ma charakter zamknięty**,
- ustawa wymienia wyłącznie: **mieszkańca, małżonka, zstępnych dzieci (rodzica mieszkańca DPS) przed wstępnymi (czyli rodziców nieletnich dzieci mieszkańców DPS), oraz gminę**,
- **na tym katalog się kończy — nie obejmuje wnuków, kuzynów, rodzeństwa ani żadnych dalszych krewnych**.

Obciążenie wnuka jest zatem:

- **bezprawnym rozszerzeniem katalogu osób zobowiązanych**,
- **naruszeniem art. 61 ust. 1 u.p.s.**,
- **naruszeniem zasady legalizmu (art. 7 Konstytucji)**,
- **naruszeniem art. 1–3 u.p.s.**,
- **naruszeniem wykładni MPiPS SPS 023 419/08**,
- **naruszeniem art. 103 ust. 2 u.p.s.**,
- oraz **naruszeniem zakazu dyskryminacji migrantów wskazanego przez Komisję Europejską (2026)**.

Wyrok NSA I OSK 1375/22 jest więc przykładem **systemowego błędu interpretacyjnego**, który wymaga pilnej analizy ze strony Prezesów WSA oraz sygnalizacji problemu do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

III. Załączniki (komplet materiałów)

1. Alimentacja DPS-owa to mit
2. Odpłatność za DPS: możliwości znikają, kryteria rządzą
3. Publicznoprawny fikołek: 16 lat zniekształcania art. 61 ust. 1
4. Samouk kontra system: błędna interpretacja MRPiPS
5. Art. 5 u.p.s. – zasada terytorialności
6. Art. 103 ust. 2 ignorowany w całej Polsce
7. Stanowisko Komisji Europejskiej „[…]”
8. Odpowiedź na pismo KE

9. Zestawienie przepisów ustawy o pomocy społecznej
10. DPS i prawo: wystąpienia do SKO i NSA
11. Systemowy układ fiskalny państwa, gmin i sądów
12. Dlaczego nie możesz płacić za dziadków
13. Rodzina nie jest winna. Osoba w DPS nie jest winna. Winne jest państwo

IV. Wniosek petycji

Wnoszę o:

1. **podjęcie analizy systemowej** przedstawionego problemu,
2. **uwzględnienie literalnej wykładni ustawy o pomocy społecznej**,
3. **ocenę praktyki rozszerzania katalogu osób zobowiązanych**,
4. **ocenę stosowania alimentacji w postępowaniu administracyjnym**,
5. **rozważenie potrzeby uchwały interpretacyjnej**,
6. **sygnalizację problemu do NSA**,
7. **przywrócenie zgodności orzecznictwa z art. 1–3, art. 61 i art. 103 ust. 2 u.p.s.**

Problem ma charakter **ogólnokrajowy** i dotyczy **tysięcy rodzin**, które są obciążane obowiązkami, których ustawa o pomocy społecznej **nie przewiduje**.

Z wyrazami szacunku,

„[…]”